

GD Izobraževanje in kultura

PROGRAM VŽU 2009 - VODNIK - II. DEL

Vodnik programa VŽU 2009

II. del: Podprogrami in akcije

KAZALO PODPROGRAMOV IN AKCIJ

PODROČNI PODPROGRAMI	4
<i>Kakšni so cilji?</i>	4
COMENIUS	5
<i>Kakšni so cilji?</i>	5
<i>Kdo lahko sodeluje?</i>	5
<i>Comenius podpira naslednje aktivnosti</i>	6
<i>Katere so akcije Comenius?</i>	7
ERASMUS	8
<i>Kakšni so cilji?</i>	8
<i>Kdo lahko sodeluje?</i>	8
<i>Katere vrste ukrepov?</i>	9
<i>Katere so aktivnosti Erasmus?</i>	10
LEONARDO DA VINCI	12
<i>Kakšni so cilji?</i>	12
<i>Kdo lahko sodeluje?</i>	12
<i>Katere vrste aktivnosti?</i>	13
<i>Katere so akcije programa Leonardo da Vinci?</i>	13
GRUNDTVIG	15
<i>Kakšni so cilji?</i>	15
<i>Kdo lahko sodeluje?</i>	15
<i>Katere vrste aktivnosti?</i>	16
<i>Katere so aktivnosti Grundtvig?</i>	16
PREČNI PROGRAM	17
<i>Kakšni so cilji?</i>	17
SODELOVANJE PRI POLITIKAH IN INOVACIJAH NA PODROČJU VSEŽIVLJENJSKEGA UČENJA (KLJUČNA AKTIVNOST 1)	19
<i>Katere vrste aktivnosti?</i>	19
<i>Kaj zajema sodelovanje pri politiki in inovacijah v okviru aktivnosti vseživljenjskega učenja?</i>	20
JEZIKI (KLJUČNA AKTIVNOST 2)	21
<i>Katere vrste aktivnosti?</i>	21
<i>Katere so jezikovne aktivnosti?</i>	21
RAZVIJANJE INOVATIVNIH, NA IKT TEMELJEČIH VSEBIN, STORITEV, PEDAGOŠKIH PRISTOPOV IN PRAKSE ZA VSEŽIVLJENJSKO UČENJE (KLJUČNA AKTIVNOST 3)	22
<i>Katere vrste aktivnosti?</i>	22
<i>Katere so aktivnosti IKT?</i>	22
RAZŠIRJANJE IN UPORABA REZULTATOV IN IZMENJAVA DOBRE PRAKSE (KLJUČNA AKTIVNOST 4)	23
<i>Kakšni so cilji?</i>	23
<i>Katere vrste aktivnosti?</i>	23
<i>Kako se dejavnosti v okviru KA4 ujemajo z dejavnostmi razširjanja in izkoriščanja rezultatov drugod v programu VŽU?</i>	23
<i>Kaj so akcije za razširjanje in izkoriščanje rezultatov?</i>	24
PROGRAM JEAN MONNET	25
<i>Kakšni so cilji?</i>	25

GD Izobraževanje in kultura

PROGRAM VŽU 2009 - VODNIK - II. DEL

Kdo lahko sodeluje? 25
Katere vrste aktivnosti? 25
Katere so aktivnosti Jean Monnet? 26

PODROČNI PODPROGRAMI

Kakšni so cilji?

- (a) Program **Comenius** obravnava potrebe po poučevanju in učenju vseh sodelujočih v predšolskem in šolskem izobraževanju vse do višjega srednješolskega izobraževanja in organizacijam ter institucijam, ki zagotavljajo takšno izobraževanje;
- (b) Program **Erasmus** je namenjen potrebam po poučevanju in učenju vseh sodelujočih v formalnem visokošolskem izobraževanju oziroma poklicnem izobraževanju in usposabljanju na terciarni ravni (ne glede na trajanje programa ali kvalifikacije, vključno z doktorskim študijem) ter zavodom in organizacijam, ki zagotavljajo takšno izobraževanje in usposabljanje;
- (c) Program **Leonardo da Vinci** je namenjen potrebam po poučevanju in učenju vseh, ki sodelujejo v poklicnem usposabljanju in izobraževanju, razen na terciarni ravni, kot tudi vsem organizacijam in institucijam, ki omogočajo takšno izobraževanje in usposabljanje;
- (d) Program **Grundtvig** je namenjen potrebam po poučevanju in učenju sodelujočih v vseh nepoklicnih oblikah izobraževanja odraslih, neodvisno od tega, ali so formalne, neformalne ali priložnostne narave, ter organizacijam in institucijam, ki omogočajo takšne priložnosti za izobraževanje;

Akcije štirih programov se lahko pripravijo z uporabo **pripravljalnih obiskov**.

COMENIUS

Kakšni so cilji?

Posebni cilji

- razvijanje znanja in razumevanja raznolikosti evropskih kultur in jezikov ter njene vrednosti med mladimi in izobraževalnim osebjem
- pomagati mladim pri pridobivanju temeljnih življenjskih spretnosti in kompetenc za življenje, ki so potrebne za njihov osebni razvoj, za prihodnje zaposlovanje in za aktivno evropsko državljanstvo.

Operativni cilji

- izboljšanje kakovosti in povečanje obsega mobilnosti učencev in izobraževalnega osebja v različnih državah članicah;
- izboljšanje kakovosti in povečanje obsega partnerstev med šolami v različnih državah članicah, tako da bi bilo med trajanjem programa v skupne izobraževalne dejavnosti vključeno vsaj 3 milijone učencev;
- spodbujanje učenja živih tujih jezikov;
- podpiranje razvijanja inovativnih vsebin, storitev, pedagogike in prakse za vseživljenjsko učenje, ki temeljijo na IKT;
- povečanje kakovosti in evropske razsežnosti usposabljanja učiteljev;
- podpora izboljšanju pedagoških pristopov in šolske uprave.

Kdo lahko sodeluje?

Praktično vsi, ki sodelujejo v šolskem izobraževanju.

- Učenci v šolskem izobraževanju do konca srednješolskega izobraževanja,
- Šole, kot so določene v državah članicah, od predšolskega do konca srednješolskega izobraževanja.
- Učitelji in druge kategorije osebja v teh šolah,
- Združenja, nepridobitne organizacije, NVO-ji in predstavniki vseh, ki sodelujejo v šolskem izobraževanju,
- Osebe in organi, odgovorni za organizacijo in izvajanje izobraževanja na lokalni, regionalni in nacionalni ravni
- Raziskovalni centri in organi, ki se ukvarjajo z vprašanji vseživljenjskega učenja,
- Visokošolski zavodi,
- Organi, ki zagotavljajo usmerjanje, svetovanje in informacijske storitve.

Posebna pravila upravičenosti:

Šole, ki sodelujejo v programu Comenius se morajo nahajati v državi, ki sodeluje v programu VŽU in ustrezajo katerikoli obliki organizacije, kot jih določijo nacionalne

oblasti v svojem seznamu primernih oblik šol (povezava: http://ec.europa.eu/education/programmes/llp/comenius/school_en.html).

Prosimo bodite pozorni na spodaj navedene posebne primere:

- 1) Šole pod nadzorom državnih organov druge države (npr. lycée français, Nemška šola, šole UK „Forces“) Državni organi, odgovorni za nadzor administrativne, finančne in šolske ureditve določene šole se odločijo, katere organizacije so upravičene sodelovati. To načelo vsebuje naslednje operativne načine:
 - Sodelovanje „nacionalnih šol“, ki se nahajajo v drugi državi, bo podprto s proračunom programa Comenius nadzorne države (= „države izvora“).
 - Te nacionalne šole lahko sodelujejo pri kateri koli vrsti aktivnosti programa Comenius, zanje pa veljajo ista pravila kot za katero koli upravičeno šolo iz nadzorne države.
- 2) Specializirane šole
Odločitev o sodelovanju drugih nacionalnih šol v programu Comenius, kot so šole manjšin, zasebne šole za izseljence itd., je v pristojnosti državnih organov države, v kateri se ustanova nahaja.
- 3) Evropske šole
Evropske šole so uradne izobraževalne ustanove, ki jih skupaj nadzirajo vlade držav članic EU. Evropske šole so upravičene institucije za sodelovanje v programu Comenius. Prijaviti se morajo pri NA države, v kateri se nahajajo, in morajo biti predmet istega izbirnega postopka kot lokalne šole. V primeru Belgije se bodo tri NA dogovorile o primerni ureditvi. Evropske šole so predmet istih pravil Comenius kot katera koli upravičena šola v državi, v kateri se nahajajo. Vseeno pa bo sodelovanje evropskih šol – kot koordinatorjev ali kot partnerjev – omejeno na eno evropsko šolo v vsakem partnerstvu. Osebe evropskih šol ima pravico sodelovati v Comenius usposabljanju na delovnem mestu pod enakimi pogoji kot osebe katere koli upravičene šole.

Comenius podpira naslednje aktivnosti

V okviru programa Comenius podpira naslednje vrste akcij:

- **Mobilnost posameznikov v drugo evropsko državo**, ki lahko vključuje:
 - Izmenjavo učencev in osebja v okviru konteksta za projekt ali partnerstvo,
 - Sodelovanje v strokovnih spopolnjevanjih za učitelje in drugo izobraževalno osebje,
 - Pripravljalne obiske za šolska partnerstva, mreže in večstranske projekte ter
 - Asistentstvo za bodoče učitelje.
- **Šolska partnerstva** med šolami iz različnih evropskih držav, z namenom razvoja skupnih učnih projektov za učence in njihove učitelje.
- **Comenius Regio Partnerstva** med lokalnimi in regionalnimi oblastmi, z vlogo v šolskem izobraževanju. Njihov namen je obogatiti ponudbo izobraževanja za šolske otroke s podpiranjem sodelovanja med oblastmi s področja šolskega izobraževanja, šolami in ostalimi ponudniki izobraževanja v različnih evropskih regijah.

- Pobuda **eTwinning** izrablja možnosti, ki jih ponujata Internet in elektronski mediji, zato da spodbuja sodelovanje evropskih šol, medsebojno učenje in projektno učenje kot pedagoški pristop.
- **Večstranski projekti** so namenjeni razvijanju, spodbujanju in razširjanju novih učnih načrtov, novim tečajem za usposabljanje učiteljev ali gradivom in novim metodam poučevanja, ter zagotavljanje okvirja za organiziranje aktivnosti mobilnosti za študente pedagogike.
- **Večstranske Mreže** so namenjene spodbujanju evropskega sodelovanja in inovacijam na specifičnih tematskih področjih, ki so posebnega pomena za šolsko izobraževanje v evropskem kontekstu.
- **Spremljevalni ukrepi so namenjeni** podpiranju različnih aktivnosti, ki bodo jasno prispevale k doseganju ciljev programa Comenius.

Katere so akcije Comenius?

- COMENIUS Pripravljalni obiski
- COMENIUS Asistenti
- COMENIUS Asistenti - Šole gostiteljice
- COMENIUS stalno strokovno spopolnjevanje za izobraževalno osebje v vzgoji in izobraževanju
- COMENIUS večstranska šolska partnerstva
- COMENIUS dvostranska šolska partnerstva
- Comenius Regio partnerstva
- COMENIUS Večstranski projekti
- COMENIUS Večstranske mreže
- COMENIUS Spremljevalni ukrepi
- eTwinning

ERASMUS

Program Erasmus, ustanovljen leta 1987, je zastavonoša EU med programi izobraževanja in usposabljanja za mobilnost in sodelovanje v visokem šolstvu v Evropi. Različne akcije v okviru programa ne ustrezajo samo študentom, ki želijo študirati in delati v tujini, pač pa tudi visokošolskim učiteljem in drugemu osebju tudi iz podjetij, ki želijo poučevati v tujini, ter delavcem v visokem šolstvu, ki se želijo usposabljeti v tujini. Poleg tega Erasmus podpira visokošolske institucije pri njihovem sodelovanju v intenzivnih programih, mrežah in večstranskih projektih, ter jim omogoča tudi, da dosežejo poslovni svet.

Kakšni so cilji?

Posebni cilji

- Podpiranje uresničenja evropskega visokošolskega prostora
- krepitev prispevka visokošolskega in poklicnega izobraževanja na višjih stopnjah k inovativnim procesom.

Operativni cilji

- izboljšanje kakovosti in povečanje obsega mobilnosti študentov in učiteljskega osebja po Evropi, tako da bi do leta 2012 v sklopu programa Erasmus in njegovih predhodnikov v študentsko mobilnost bilo vključeno najmanj 3 milijone posameznikov
- izboljšanje kakovosti in povečanje obsega večstranskega sodelovanja med visokošolskimi zavodi v Evropi
- povečanje stopnje preglednosti in združljivosti med kvalifikacijami, pridobljenimi v visokoškolskem izobraževanju in na višjih ravneh poklicnega izobraževanja v Evropi
- izboljšanje kakovosti in povečanje obsega sodelovanja med visokošolskimi zavodi in podjetji
- omogočanje razvoja inovativnih praks v izobraževanju in usposabljanju na tercialni ravni ter njihov prenos, vključno s prenosom iz ene države udeleženke v ostale
- razvijanje inovativnih vsebin, storitev, pedagogike in prakse za vseživljenjsko učenje, ki temeljijo na IKT.

Kdo lahko sodeluje?

- študenti in udeleženci usposabljanja v vseh oblikah izobraževanja in usposabljanja na tercialni ravni;
- visokošolski zavodi, ki jih določijo države članice;
- učitelji, vodje usposabljanja in ostalo osebje teh zavodov;

- združenja in predstavniki oseb, vključenih v visoko šolstvo, vključno z ustreznimi združenji študentov, univerz in učiteljev/vodij usposabljanja;
- podjetja, socialni partnerji in drugi predstavniki poklicnega življenja;
- javni in zasebni organi, vključno z nepridobitnimi organizacijami in NVO-ji, ki so odgovorni za organiziranje in izvajanje izobraževanja in usposabljanja na lokalni, regionalni in nacionalni ravni;
- raziskovalni centri in organi, ki se ukvarjajo z vprašanjem vseživljenjskega učenja;
- organi, ki izvajajo storitve usmerjanja, svetovanja in obveščanja v zvezi z vseživljenjskim učenjem.

Posebna pravila upravičenosti:

- Za upravičenost do programa, morajo biti visokošolski zavodi imetniki Erasmus univerzitetne listine (Erasmus University Charter (EUC)). Ne glede na to je program Erasmus namenjen širokemu spektru akterjev (podjetja, socialni partnerji, raziskovalni centri itd.) kot je določeno v 20. členu Sklepa Evropskega parlamenta in Sveta o uvedbi programa VŽU. Za omenjene akterje seveda ni zahtevano, da se prijavijo za Univerzitetno listino Erasmus zato, da lahko organizirajo prakso študentov oziroma, da sodelujejo v večstranskih projektih, mrežah in spremljevalnih ukrepih.
- V zvezi z Erasmus prakso študentov, morajo biti visokošolski zavodi imetniki Razširjene Erasmus univerzitetne listine (za podrobnosti si oglejte natančne informacije o Erasmus univerzitetni listini), konzorciji pa morajo imeti Erasmus certifikat za konzorcij za prakse.
- Za čas študija lahko posameznik prejme največ tri Erasmus dotacije: Eno dotacijo za mobilnost za študij, eno za mobilnost za prakso in eno za sodelovanje v magistrski program Erasmus Mundus.
- Za mobilnost mora biti vsaj ena od obeh držav, matične institucije ali gostiteljice, država članica EU.
- Najmanj ena organizacija, ki sodeluje v konzorciju, mora biti iz države članice EU.

Katere so vrste aktivnosti?

- Mobilnost posameznikov¹, ki lahko vključuje:
 - Mobilnost študentov za namen študija na visokošolskih zavodih v drugi sodelujoči državi („Erasmus študentje“)²;
 - Mobilnost študentov za prakso v podjetjih, centrih usposabljanja, raziskovalnih centrih ali drugih organizacijah v drugi državi članici („Erasmus študentje“);

¹ Pomoč je lahko dodeljena tudi matičnim ali gostiteljskim visokošolskim ustanovam ali podjetjem za aktivnosti zagotavljanja kakovosti na vseh stopnjah dogovorov o mobilnosti, vključno s pripravljalnimi in osvežitvenimi tečaji jezikov.

² 1) Študenti na visokošolskih zavodih, ki so vpisani v najmanj v drugi letnik, preživijo določeno študijsko obdobje v drugi državi članici v okviru aktivnosti mobilnosti programa Erasmus, ne glede na to, ali so že prejeli finančno pomoč v okviru programa. Takšna obdobja morajo biti v celoti priznana v okviru medinstitucionalnih sporazumov med matično ustanovo in ustanovo gostiteljico; 2) študenti, vpisani v skupne magistrske programe in sodelujejo v mobilnosti; 3) študenti na visokošolskih zavodih, ki opravljajo prakso.

- Mobilnost učiteljev iz visokošolskih ustanov ali povabljenega osebja iz podjetij za poučevanje na visokošolskih zavodih v drugi sodelujoči državi;
- Mobilnost učiteljskega ali drugega osebja na visokošolskih zavodih za usposabljanje v drugi sodelujoči državi;
- Erasmus intenzivni jezikovni tečaji (EILC), ki so organizirani za prihajajoče študente v sodelujočih državah, kjer govorijo manj razširjene in manj poučevane jezike;
- Erasmus intenzivni programi, organizirani na večstranski osnovi.
- Večstranski projekti, ki se osredotočajo na inovacije, eksperimentiranje in izmenjavo dobrih praks na področjih, navedenih v posebnih in operativnih ciljih. Projekti naj ciljajo na razvoj in uvajanje študijskih programov; razvojnih strategij za posodobitev določenega vidika v visokem šolstvu; spodbujanje sodelovanja med visokim šolstvom in podjetji ali obravnavanje ključnih vprašanj v zvezi z virtualnimi kampusi.
- Mreže („Erasmus mreže“) so sestavljene iz visokošolskih zavodov in drugih organizacij, ki predstavljajo, ali stroko, ali interdisciplinarno področje, z namenom razvijanja novih konceptov učenja in kompetenc („akademske mreže“) ali obravnavajo vidik zasnove in upravljanja visokega šolstva v smeri spodbujanja inovativnih rešitev in pristopov („strukturne mreže“).
- Spremljivalni ukrepi. Pobude, ki, čeprav niso primerne za sodelovanje v ostalih akcijah podprograma Erasmus, bodo opazno pripomogle k doseganju ciljev podprograma Erasmus.
- Pripravljalni obiski, ki pomagajo pri vzpostavitvi stikov z potencialnimi partnerji z namenom vzpostavitve tesnejšega sodelovanja.

Katere so akcije Erasmus?

Predpogoji

- ERASMUS Univerzitetna listina
- ERASMUS Certifikat za konzorcij za prakse

Akcije

- ERASMUS Pripravljalni obiski
- ERASMUS Organizacija mobilnosti
- ERASMUS Mobilnost študentov za namen študija
- ERASMUS Mobilnost študentov za namen prakse
- ERASMUS Mobilnost osebja za poučevanje – učno osebje z visokošolskih zavodov in iz podjetij
- ERASMUS Mobilnost osebja za usposabljanje – učno in drugo osebje z visokošolskih zavodov
- ERASMUS Intenzivni jezikovni tečaji
- ERASMUS Intenzivni programi
- ERASMUS Akademske mreže
- ERASMUS Strukturne mreže
- ERASMUS Razvoj študijskih programov
- ERASMUS Posodobitev visokega šolstva
- ERASMUS Sodelovanje med visokošolskimi zavodi in podjetji

GD Izobraževanje in kultura

PROGRAM VŽU 2009 - VODNIK - II. DEL

- ERASMUS Virtualni kampusi
- ERASMUS Spremljevalni ukrepi

LEONARDO DA VINCI

Kakšni so cilji?

Posebni cilji

- podpora vključenim v usposabljanje in nadaljevalno usposabljanje za pridobitev in uporabo znanja, spretnosti in kvalifikacij in tako olajšati njihov osebni razvoj, zaposljivost in vključenost na evropskem trgu dela;
- podpora izboljšavam kakovosti in inovacij v sistemih, institucijah in praksi na področju poklicnega izobraževanja in usposabljanja;
- povečanje privlačnosti poklicnega izobraževanja in usposabljanja ter mobilnosti za delodajalce in posameznike ter olajšati mobilnost udeležencev usposabljanja, ki so zaposleni.

Operativni cilji

- izboljšanje kakovosti in povečanje obsega mobilnosti po Evropi za osebe, udeležene v začetnem poklicnem izobraževanju in usposabljanju ter v nadaljevalnem usposabljanju, tako da bi se število praks v podjetjih povišalo na najmanj 80 000 na leto do konca programa vseživljenjsko učenje;
- izboljšanje kakovosti in povečanje obsega sodelovanja med institucijami ali organizacijami, ki zagotavljajo izobraževalne možnosti, podjetji, socialnimi partnerji ter drugimi ustreznimi organi v Evropi;
- omogočanje razvoja inovativnih praks na področju poklicnega izobraževanja in usposabljanja, razen na terciarni ravni, ter njihov prenos, vključno s prenosom iz ene sodelujoče države v ostale;
- izboljšanje preglednosti in priznanje kvalifikacij ter kompetenc, vključno s tistimi, pridobljenimi z neformalnim in priložnostnim učenjem;
- spodbujanje učenja živih tujih jezikov;
- podpora razvijanju inovativnih vsebin, storitev, pedagogike in prakse za vseživljenjsko učenje, ki temeljijo na IKT.

Kdo lahko sodeluje?

- osebe, vključene v katero koli obliko poklicnega izobraževanja in usposabljanja, ki se ne odvija na terciarni ravni;
- osebe na trgu dela;
- institucije ali organizacije, ki nudijo izobraževalne možnosti na področjih programa Leonardo da Vinci;
- učitelji, vodje usposabljanja in drugo osebje teh institucij ali organizacij;
- združenja in predstavniki udeleženi v poklicnem izobraževanju in usposabljanju, vključno z združenji udeležencev usposabljanja, staršev in učiteljev;
- podjetja, socialni partnerji in drugi predstavniki poklicnega življenja, vključno s trgovskimi zbornicami in drugimi trgovskimi organizacijami;

- organi, ki izvajajo storitve usmerjanja, svetovanja in obveščanja v zvezi s katerim koli vidikom vseživljenjskega učenja;
- osebe in organi, zadolženi za sisteme in politike katerega koli vidika poklicnega izobraževanja in usposabljanja na lokalni, regionalni in nacionalni ravni;
- raziskovalni centri in organi, ki se ukvarjajo z vprašanjem vseživljenjskega učenja;
- visokošolski zavodi;
- nepridobitne organizacije, prostovoljne organizacije in NVO.

Katere so vrste aktivnosti?

Program Leonardo da Vinci podpira naslednje akcije:

- Mobilnost posameznikov³, ki lahko vključuje:
 - Transnacionalne prakse v podjetjih ali v organizacijah za usposabljanje,
 - Prakso in izmenjave, namenjene nadaljnjemu strokovnemu razvoju vodij usposabljanja in svetovalcev za usmerjanje, odgovornih za organizacije za usposabljanje oz. načrtovanje usposabljanja in poklicno usmerjanja v okviru podjetij;
- Partnerstva s poudarkom na temah, ki so v skupnem interesu sodelujočih organizacij;
- Večstranski projekti, zlasti tisti, namenjeni izboljšanju sistemov usposabljanja z osredotočanjem na prenos inovacij, ki vključujejo jezikovno, kulturno in pravno prilagajanje nacionalnim potrebam inovativnih produktov in procesov, razvitih v različnih kontekstih;
- Večstranski projekti, namenjeni izboljšanju sistemov usposabljanja s poudarkom na razvoju inovacij in dobre prakse;
- Tematske mreže strokovnjakov in organizacij, ki se ukvarjajo s posebnimi vprašanji v zvezi s poklicnim izobraževanjem in usposabljanjem;
- Študijski in pripravljalni obiski za dejavnosti mobilnosti, partnerstev, projektov ali mrež;
- Druge pobude, namenjene spodbujanju ciljev programa Leonardo da Vinci („spremljevalni ukrepi“).

Katere so akcije programa Leonardo da Vinci?

Predpogoji

- LEONARDO DA VINCI Mobilnost certifikat

Akcije

- LEONARDO DA VINCI Mobilnost udeležencev v osnovnem poklicnem izobraževanju (IVT)
- LEONARDO DA VINCI Mobilnost oseb na trgu dela (PLM)

³ Pri urejanju ali podpiranju organizacije tovrstne mobilnosti je treba sprejeti potrebne pripravljalne ukrepe, vključno z jezikovnimi pripravami, in poskrbeti, da bosta za osebe, ki sodelujejo v mobilnosti, na voljo zadosten nadzor in podpora.

GD Izobraževanje in kultura

PROGRAM VŽU 2009 - VODNIK - II. DEL

- LEONARDO DA VINCI Mobilnost strokovnih delavcev v poklicnem izobraževanju in usposabljanju (VETPRO)
- LEONARDO DA VINCI Partnerstva
- LEONARDO DA VINCI Prenos inovacij
- LEONARDO DA VINCI Razvoj inovacij
- LEONARDO DA VINCI Večstranske mreže
- LEONARDO DA VINCI Spremljevalni ukrepi

GRUNDTVIG

Kakšni so cilji?

Posebni cilji

- Odzvati se na izzive izobraževanja starajočega se prebivalstva v Evropi
- Pomagati odraslim pri iskanju poti do izboljšanja znanja in kompetenc

Operativni cilji

- izboljšanje kakovosti in dostopnosti mobilnosti po Evropi za osebe, ki se udeležujejo izobraževanja odraslih in povečanje njenega obsega, tako da bi bilo do leta 2013 mobilnih najmanj 7 000 posameznikov letno;
- izboljšanje kakovosti in povečanje obsega sodelovanja med organizacijami, ki so del izobraževanja odraslih v Evropi;
- pomoč osebam iz občutljivih družbenih skupin in obrobnih družbenih okolij, zlasti starejšim osebam in tistim, ki so zapustili izobraževanje brez osnovnih kvalifikacij, da dobijo alternativne možnosti dostopa do izobraževanja odraslih;
- spodbujanje razvoja inovativnih praks v izobraževanju odraslih in njihovem prenosu, med drugim iz sodelujoče države v druge;
- podpiranje razvijanja inovativnih vsebin, storitev, pedagogike in prakse za vseživljenjsko učenje, ki temeljijo na IKT;
- izboljšanje pedagoških pristopov in upravljanja organizacij za izobraževanje odraslih.

Kdo lahko sodeluje?

- Učeči se v izobraževanju odraslih,
- Organizacije ali institucije, ki nudijo izobraževalne možnosti za odrasle, formalnega, neformalnega ali priložnostnega značaja,
- Učitelji in drugo osebje v teh organizacijah in institucijah,
- Organizacije, ki opravljajo začetno ali nadaljevalno usposabljanje osebja v izobraževanju odraslih,
- Združenja in predstavniki udeleženi v izobraževanju odraslih, vključno z združenji učečih se in učiteljev,
- Organi, ki izvajajo storitve usmerjanja, svetovanja in obveščanja v zvezi s katerim koli vidikom izobraževanja odraslih,
- Osebe in telesa, zadolžena za sisteme in politike v zvezi katerega koli vidika izobraževanja odraslih na lokalni, regionalni in nacionalni ravni,
- Raziskovalni centri in telesa, ki se ukvarjajo z vprašanji izobraževanja odraslih,
- Podjetja,
- Nepridobitne organizacije, prostovoljne organizacije in nevladne organizacije (NVO-ji),
- Visokošolski zavodi, ki se ukvarjajo z izobraževanjem odraslih.

Katere so vrste aktivnosti?

Program Grundtvig podpira naslednje akcije:

- Mobilnost posameznikov⁴, kar vključuje strokovno spopolnjevanje, obiske, asistentstvo in izmenjave za osebje v izobraževanju odraslih, kot tudi številne priložnosti za učeče se odrasle, skupaj z obiskom delavnic Grundtvig in sodelovanjem v učnih partnerstvih in projektih prostovoljnega dela starejših v okviru pobude Grundtvig za prostovoljno delo starejših v Evropi („GIVE“);
- Partnerstva s poudarkom na temah, ki so v vsestranskem interesu sodelujočih organizacij;
- Večstranski projekti namenjeni izboljšanju sistemov izobraževanja odraslih preko razvijanja in prenosa inovacij in dobre prakse;
- Tematske mreže strokovnjakov in organizacij („mreže Grundtvig“), ki obravnavajo predvsem:
 - Razvijanje izobraževanja odraslih v disciplini, na področju ali vidiku upravljanja, kjer delujejo,
 - Prepoznavanje, izboljšanje in razširjanje ustrezne dobre prakse in inovacij,
 - Zagotavljanje tematske podpore projektom in partnerstvom, ki jih oblikujejo drugi, ter spodbujanje interakcije med takimi projekti in partnerstvi,
 - Spodbujanje razvoja analiziranja potreb in zagotavljanja kakovosti na področju izobraževanja odraslih;
- Pripravljalni obiski: dotacija za mobilnost, ki omogoča predstavniku organizacije, udeležbo na kontaktnem seminarju ali srečanje s potencialnimi partnerji;
- Druge pobude namenjene spodbujanju ciljev programa Grundtvig („spremljevalni ukrepi“).

Katere so akcije Grundtvig?

- GRUNDTVIG Pripravljalni obiski
- GRUNDTVIG Obiski in izmenjave za osebje v izobraževanju odraslih
- GRUNDTVIG Asistenti
- GRUNDTVIG Strokovno spopolnjevanje za osebje v izobraževanju odraslih
- GRUNDTVIG Delavnice
- GRUNDTVIG Učna partnerstva
- GRUNDTVIG Projekti prostovoljnega dela starejših
- GRUNDTVIG Večstranski projekti
- GRUNDTVIG Večstranske mreže
- GRUNDTVIG Spremljevalni ukrepi

⁴ Pri urejanju ali podpori organizacije takšnih mobilnosti so potrebni posebni pripravljalni ukrepi za ustrezen nadzor in podporo za mobilnost posameznikov.

PREČNI PROGRAM

Kakšni so cilji?

Posebni cilji

- Spodbujanje evropskega sodelovanja na področjih, ki pokrivajo dva ali več podprogramov
- Pospeševanje kakovosti in preglednosti sistemov izobraževanja in usposabljanja držav članic

Operativni cilji

- Podpirati razvoj politike in sodelovanje na evropski ravni na področju vseživljenjskega učenja, zlasti v kontekstu lizbonskega procesa in delovnega programa „Izobraževanje in usposabljanje 2010“⁵ kot tudi bolonjskega in kopenhagenskega procesa ter njihovih naslednikov;
- Zagotoviti zadostno količino primerljivih podatkov, statističnih podatkov in analiz za podlago razvoju politike vseživljenjskega učenja, kakor tudi spremljanje napredovanja na poti do ciljev in ciljnih vrednosti v zvezi z vseživljenjskim učenjem ter opredeliti področja, ki terjajo posebno pozornost;
- Spodbujati učenje jezikov in podpirati jezikovno raznolikost v državah članicah;
- podpiranje razvijanja inovativnih vsebin, storitev, pedagogike in prakse za vseživljenjsko učenje, ki temeljijo na IKT;
- zagotavljanje primerne priznanja in prikazovanja rezultatov programa vseživljenjskega učenja ter njihovega vključevanja v širšem smislu.

Prosimo, upoštevajte:

Eno od meril upravičenosti za prečni program je, da mora vsak predlog pokrivati vsaj dva ali več področij izobraževanja.

Če predlog zajema le eno področje, ga je potrebno oddati v okviru ustreznega sektorskega podprograma. Če je predlog, na primer, namenjen razvijanju učnih gradiv, ki se bodo uporabljala pri poučevanju učencev v šolskem izobraževanju (ciljna skupina), ga je treba oddati v okviru podprograma Comenius).

Če pa predlog obsega dva ali več področij izobraževanja, lahko izpolnjuje pogoje za oddajo v okviru ene izmed ključnih aktivnosti znotraj prečnega programa. V primeru, ko predlog pokriva več področij izobraževanja, prav tako njegova ciljna skupina pripada več področjem izobraževanja, je treba predlog predložiti v okviru ene od ključnih aktivnosti

⁵ Druge podrobnosti o tem dokumentu lahko najdete na naslednji spletni strani
http://ec.europa.eu/education/policies/2010/et_2010_en.html

GD Izobraževanje in kultura

PROGRAM VŽU 2009 - VODNIK - II. DEL

prečnega programa. Do sredstev prečnega programa so upravičeni samo projekti, ki obravnavajo več kot eno področje izobraževanja.

SODELOVANJE PRI POLITIKAH IN INOVACIJAH ZA VSEŽIVLJENJSKO UČENJE (KLJUČNA AKTIVNOST 1)

Katere so vrste aktivnosti?

V okviru ključnih aktivnosti se podpira aktivnosti sodelovanja na področju politike in inovacije za vseživljenjsko učenje:

- mobilnost posameznikov, vključno s študijskimi obiski strokovnjakov in uradnikov, ki jih določijo nacionalni, regionalni in lokalni organi, za direktorje organizacij za izobraževanje in usposabljanje ter storitve usmerjanja in preverjanja izkušnj in za socialne partnerje;
- Večstranski projekti namenjeni pripravi in preskušanju predlogov politik, razvitih na ravni Skupnosti, in inovacij na področju vseživljenjskega učenja;
- Večstranske mreže za sodelovanje strokovnjakov in/ali organizacij, ki sodelujejo pri razvoju politik. Takšne mreže lahko vključujejo:
 - Tematske mreže, ki se ukvarjajo z vprašanji, povezanimi z vsebinami vseživljenjskega učenja, ali metodologijami in politikami vseživljenjskega učenja. Takšne mreže lahko opazujejo, izmenjujejo, prepoznavajo in analizirajo dobro prakso ter inovacije, in pripravljajo predloge za boljšo in širšo uporabo takših praks v državah članicah,
 - Forume o strateških vprašanjih vseživljenjskega učenja.
- Opazovanje in analizo politik in sistemov na področju vseživljenjskega učenja, ki lahko vključuje:
 - Študije in primerjalne raziskave,
 - Razvoj kazalcev in statističnih raziskav, vključno s podporo delu, ki se na področju vseživljenjskega učenja izvaja v sodelovanju z Eurostatom,
 - Podporo delovanju mreže Eurydice in financiranje Evropske enote Eurydice, ki jo ustanovi Komisija.
- Ukrepi v podporo preglednosti in priznavanju kvalifikacij in kompetenc, vključno s tistimi, pridobljenimi z neformalnim in priložnostnim učenjem, obveščenosti in usmerjanju na področju mobilnosti za namene učenja in sodelovanju pri zagotavljanju kakovosti, ki lahko vključujejo:
 - Mreže organizacij, ki olajšujejo mobilnost in priznanje, kot so Euroguidance in nacionalni informacijski centri o akademskem priznavanju diplom (NARIC),
 - podporo transnacionalnih spletnih storitev, kot je Ploteus,
 - Aktivnosti znotraj pobude Europass v skladu z Odločbo št. 2241/2004/ES, s katerim je bil sprejet enoten okvir za preglednost kvalifikacij in sposobnosti.
- Druge pobude („spremljevalni ukrepi“), vključno z vzajemnim učenjem, ki so namenjene spodbujanju ciljev ključne aktivnosti.

Številne akcije „Sodelovanja pri politikah in inovacijah za vseživljenjsko učenje“ so namenjene določenim organom, organizacijam in institucijam ter niso zajete v splošnih

GD Izobraževanje in kultura

PROGRAM VŽU 2009 - VODNIK - II. DEL

Razpisih za oddajo predlogov. So predmet ločenih razpisov za oddajo predlogov ali drugih ureditev, ki so namenjene določenim ciljnim skupinam.

Katere akcije zajema sodelovanje pri politikah in inovacijah za vseživljenjskega učenja?

- KA1 Študijski obiski za eksperte v izobraževanju in poklicnem usposabljanju
- KA1 Študije in primerjalne raziskave

GD Izobraževanje in kultura

PROGRAM VŽU 2009 - VODNIK - II. DEL

JEZIKI (KLJUČNA AKTIVNOST 2)

Katere so vrste aktivnosti?

V sklopu ključne aktivnosti jeziki, se lahko podprejo naslednji ukrepi, namenjeni potrebam poučevanja in učenja, ki zadevajo več kot eno podprogramsko področje:

- Večstranski projekti, med drugim namenjeni:
 - Spodbujanju jezikovne ozaveščenosti in dostopa do gradiv za učenje jezikov,
 - Razvijanju novih gradiv za učenje jezikov, vključno s spletnimi tečaji, in instrumentov za preverjanje jezikovnega znanja.
- Mreže na področju učenja jezikov in jezikovne raznolikosti
- Druge pobude, skladne s cilji ključne aktivnosti, vključno s konferencami in dogodki za razširjanje in uporabo, ki združujejo projekte in potencial („spremljevalni ukrepi“).

Katere so jezikovne akcije?

- KA2 Nova gradiva / spletni tečaje / ozaveščanje
- KA2 Večstranske mreže
- KA2 Spremljevalni ukrepi

RAZVIJANJE INOVATIVNIH, NA IKT TEMELJEČIH VSEBIN, STORITEV, PEDAGOŠKIH PRISTOPOV IN PRAKS ZA VSEŽIVLJENJSKO UČENJE (KLJUČNA AKTIVNOST 3)

Katere so vrste aktivnosti?

V okviru ključne aktivnosti IKT se lahko podprejo naslednji ukrepi, namenjeni potrebam poučevanja in učenja, ki zadevajo več kot eno podprogramsko področje:

- Večstranski projekti namenjeni spodbujanju učenja s pomočjo IKT, ki so vključeni v dolgoročne strategije izobraževanja, ter razvoj in distribucija inovativnih metod, vsebin, storitev in okolij,
- Mreže namenjene skupni rabi in izmenjavi znanja, izkušenj in dobre prakse.

Katere so akcije IKT?

- KA3 Večstranski projekti
- KA3 Večstranske mreže

RAZŠIRJANJE IN UPORABA REZULTATOV IN IZMENJAVA DOBRE PRAKSE (KLJUČNA AKTIVNOST 4)

Kakšni so cilji?

Glavni cilj aktivnosti v okviru Ključne dejavnosti 4 „**Razširjanje in uporaba rezultatov**“ je pomagati pri ustvarjanju okvira za učinkovito rabo rezultatov programa Vseživljenjsko učenje in predhodnih sorodnih programov na sektorski, regionalni, nacionalni in evropski ravni.

Katere so vrste aktivnosti?

Naslednji ukrepi za vzpostavitev okvirja za učinkovito rabo rezultatov programa Vseživljenjsko učenje in predhodnih sorodnih programov na sektorski, regionalni, nacionalni in evropski ravni so predlagani v okviru ključne aktivnosti 4:

- Enostranski in nacionalni projekti;
- Večstranski projekti, med drugim namenjeni:
 - razvoju primerne okvirja (analiz, mehanizmov, metodologij in praktičnih orodij) za uporabo rezultatov projekta in programa;
 - akcijam prečnega programa, ki spodbujajo uporabo rezultatov na evropski ravni (po sektorju, temi, skupini uporabnikov...); in
 - spodbujanju aktivnosti „uporabe“ s strani regionalnih/evropskih/ sektorskih mrež z namenom spodbujanja delujočega kroga med razvojem politik in izkušnjami iz prakse.
- Ustanovitev referenčnih materialov, ki lahko vsebujejo zbirko ustreznih statističnih podatkov in študij na področju razširjanja ter uporabe rezultatov in izmenjavi dobre prakse.

Kako se aktivnosti v okviru KA4 ujemajo z aktivnostmi razširjanja in uporabe rezultatov drugod v programu VŽU?

Aktivnosti, financirane v okviru ključne aktivnosti, so namenjene dopolnjevanju in podpori razširjanja in uporabe rezultatov določenih projektov, vključenih v štiri sektorske podprograme in druge prečne ključne aktivnosti; ter aktivnosti, financirane v okviru spremljevalnih ukrepov znotraj štirih sektorskih podprogramov in ključne aktivnosti 2 – jeziki. Projekti, financirani v okviru te ključne aktivnosti, morajo biti usmerjeni v oblikovanje sistemov in mehanizmov za podporo razširjanja in uporabe rezultatov, kot tudi spodbujanju razširjanja rezultatov prečne akcije na ravni EU.

GD Izobraževanje in kultura

PROGRAM VŽU 2009 - VODNIK - II. DEL

Kakšne so akcije razširjanja in uporabe rezultatov?

- KA4 Večstranski projekti
- KA4 Študije in referenčno gradivo

PROGRAM JEAN MONNET

Kakšni so cilji?

Posebni cilji

- spodbujanje aktivnosti poučevanja, raziskovanja in razmišljanja na področju študij evropske integracije;
- podpiranje obstoja ustrezne vrste organizacij in združenj, ki se osredotočajo na teme evropske integracije ter izobraževanjem in usposabljanjem z evropsko perspektivo.

Operativni cilji

- spodbujanje odličnosti v učenju, raziskovanju in razmišljanju na področju študij o evropski integraciji v visokošolskih zavodih znotraj in zunaj Skupnosti;
- okrepitev znanja in zavesti o temah evropske integracije med strokovnimi akademiki in evropskimi državljani na splošno;
- podpiranje ključnih evropskih institucij, ki se ukvarjajo s temami evropske integracije;
- podpiranje obstoja visokokakovostnih evropskih organizacij in združenj, ki so dejavna na področjih izobraževanja in usposabljanja.

Kdo lahko sodeluje?

- Visokošolski zavodi znotraj in zunaj Skupnosti, če so kot taki priznani v svojih državah;
- Združenja profesorjev in raziskovalcev, ki se ukvarjajo s študijem procesa evropskega združevanja, znotraj in zunaj Skupnosti;
- Evropska združenja, ki so dejavna v izobraževanju in usposabljanju na evropski ravni.

Katere so vrste aktivnosti?

„Akcija Jean Monnet“ podpira naslednje akcije:

Ključna aktivnost 1 - Podpora za poučevanje, raziskave in razvijanje idej o evropskem združevanju na ravni visokošolskih zavodov po svetu (Akcija Jean Monnet):

- Enostranski in večstranski projekti, ki lahko vključujejo:
 - Katedre Jean Monnet, centre odličnosti in module poučevanja,
 - Združenja profesorjev, drugih visokošolskih učiteljev in raziskovalcev, ki so specializirani za področje evropske integracije,

PROGRAM VŽU 2009 - VODNIK - II. DEL

- Podporo za raziskovalce, ki poglobljajo raziskave na univerzi gostiteljici v drugi državi (ni na voljo v letu 2009),
- informacijske in raziskovalne dejavnosti povezane s Skupnostjo, katerih cilj je spodbujanje razprav, razvijanje idej in znanj o procesu evropske integracije.
- Večstranski projekti in mreže, ki lahko vključujejo podporo za ustanavljanje večstranskih raziskovalnih skupin na področju evropske integracije.

Ključna aktivnost 2 - Dotacije za poslovanje se podelijo za podporo kritju določenih tekočih in administrativnih stroškov naslednjih organizacij, katerih delovanje je v evropskem interesu:

- Evropska akademija (univerzi v Bruggeu in Natolinu)
- Evropski univerzitetni inštitut (Firence)
- Evropski inštitut za javno upravo (Maastricht)
- Evropska pravna akademija (Trier)
- Evropska agencija za razvoj izobraževanja udeležencev s posebnimi potrebami (Middelfart)
- Mednarodni center za evropsko usposabljanje – CIFE (Nica)

Ključna aktivnost 3: Dotacije za kritje določenih operativnih in administrativnih stroškov evropskih združenj na področju izobraževanja in usposabljanja. Omenjeni upravičenci so izbrani na podlagi ločenega Razpisa za oddajo predlogov.

Katere so akcije Jean Monnet?

- JEAN MONNET Katedre
- JEAN MONNET Katedre Ad Personam
- JEAN MONNET Centri odličnosti
- JEAN MONNET Moduli za poučevanje
- JEAN MONNET informacijske in raziskovalne aktivnosti
- JEAN MONNET združenja profesorjev in raziskovalcev, ki so specializirani za področje evropske integracije
- JEAN MONNET Večstranske raziskovalne skupine
- JEAN MONNET Evropska združenja, dejavna v izobraževanju in usposabljanju